

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales,
Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas
Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares:
Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CLXXI. Homicidium commissum in rixa non debet puniri pœna mortis:
& ex quibus dicatur commissum in rixa, tam ex qualitate loci, & temporis,
quàm aliis circumstantiis. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

nalibus tenet Farinac. *d. quaest. 10. num. 28.* Ego autem si iudex essem, non solum delinquentem ad mitiores poenam post viginti annos condemnarem, sed Barboza sententiam sequens, illum penitus absolverem, si non praecessisset illius legitima citatio, ut supra dictum est, aut saltem ad superiorem recurrere pro gratia.

6 Quod locum non habet, quando delinquens au-
fugit, ad hoc ut citari non poterit; tunc enim ha-
betur pro legitimè citato, prout in casu isto inter-
venisse proponitur, juxta doctrinam Felini in cap.
illud 8. num. 11, in prima concl. de prescr.

7 Quarto, quod interruptio prescriptionis illam non impedit, si post interruptionem lapsi fuerint viginti anni. *Farinac. d.g. l. n. 28. versic. & stante dicta prescriptionis interruptione.*

8 Quinto, quod si dicatur, aëta, & processuras factas super citationibus, & proclamationibus adversus delinquentem, fuisse deperditas, illarum veritas probari poterit per testes, dummodo deponant de amissione hujusmodi Scripturarum, & de omnibus in eis contentis, totoque tenore illarum, aliàs fidem non faciunt. *Arctin. in §. sed & si pater. n. 2. Inst. quib. modis jus par. potest. solv.* maxime autem probant si testes sint Juris periti, vel Notarii. *Barr. in l. 2. §. 1. num. 4. ff. de iure fisci.*

9 Sexto, quod attestatio Domini jurisdictionalis loci, in quo delictum fuit commissum, quod delinquens fuit absolutus per sententiam, & ipse fuit contentus de iuribus fisci, non potest relevare delinquentem: quia constat illam fuisse factam colusorio, cum contineat manifestam contrarietatem: quomodo enim fieri potest, ut fisco aliqua jura deberentur, si delinquens fuit absolutus per sententiam? Præterea, quia similes attestations non faciunt fidem, nec prejudicant. Tertio, etiam si factæ fuerint à viro, quantumvis insigni. Gratian, *discept. forens.* 677. n. 8. cum mult. sequentib.

10 Septimo, quod Iudex requisitus, quando videt Iudicis requirentis injustitiam, potest de ea si velit cognoscere, neque pars potest dicere ex eo se gravatam esse: *Surd. conf. 405. nu. 29. & conf. 358. num. 17. Gratian. discept. 146. Rot. in recent. decif. 576. part. 4.*

CAPUT CLXXI.

Homicidium commissum in rixa non debet puniri pœna mortis. Et ex quibus dicitur commissum in rixa, tam ex qualitate loci, temporis, & aggressionis, quam ex aliis circumstantiis. Ex præcedenti aggressionem facta occidendi, excluditur præsumptio animi deliberati. In dubio præsumendum est homicidium non fuisse præmeditatum, nec cum animo occidendi. Interesse debetur ab illo qui occidit ad sui defensionem, excedendo modum legitimæ defensionis. Quod intelligendum est de interesse radicato, non autem de nondum delato, sed dubio, & eventuali.

S V M M A R I V M.

1 *Homicidium in rixa commissum non potest puniri
pœna ordinaria.*

2 Ampliatur ut procedat, quamvis non constet qui ex duobus fuerit aggressor.

3 Homicidium in rixa commissum non dicitur
Etum appensate.

4 Quando nullus adest tractatus procedens, nec
propositum praambulans, homicidium confectum
in rixa commissum.

5 Quando ex reali, vel verbali contraversia in iura
ta deventum fuit ad homicidium, tunc illud di-
citur in rixa commissum.

6 In dubio judicandum est homicidium fuisse in rixa commissum; & qui dicit contrarium, tenetur illud probare.

7 Quod maximè procedit, quando inter rixam, &
homicidium modicum tempus intervenit.

8 *Ex qualitate loci publici excluditur animus pre-*
meditatus occidendi.

2 Si nulla praeceſſerit inimicitia, homicidium
praſumitur animo deliberato factum.

10 Inter ipsos inimicos rixa inopinata interuenire
potest.

11 Brevitas temporis animi deliberationem excludit
in homicidio.

12 Ampliatur, ut homicidium dicatur in rixa com-
missum, etiamsi iracundia aliunde proveniat.

13 Si occisus occidentem fugientem prosequens
fuit, praesumptio est exclusiva animi occi-
dendi.

14 Quando alius fuit aggressor, etiam si occidens ex-
cesserit modum inculpatae tutelae, non est locus
pœnae mortis.

15 Etiamſi aliquando præſumatur animus occidendi,
non tamen ex eo ſequitur quod ille animus fue-
rit deliberatus.

16 *Vt sit locus pœna ordinaria adversus homicidas,
debet probari præcedens animi deliberatio.*

17 Qui post datam sibi mentitam, vel aliam, injuriantem occidit, non est puniendus poena mortis, sed levisiori.

18 Qui alium occidit, ridemem quod quis in la-
dem impeggerit, non est plebendani pena or-
naria, sed mitiori.

19 Occidens eum qui nondum aliam inopem
se preparabat ad illam dandam, iniu-
niendus est.

20 Iuramentum inquisiti quod non habuerat
occidendi, coadjuvat alias probationes.

21 *Maximè concurrente bonafama illius.*
22 *Eriam si plures adessent percussiones, non tantu*

21. Etiam si plures autem per
eo per neceſſe concluditur animi
di.

23 *Animus occidendi excluditur ex qualitate operamenti, quo occidens usus est, quod quondam per manus habebat.*

24 Quando agitur de defensione rei, quando
plena probatio habetur pro perfecta.

25 Etiam si homicidium fuerit commissum
carceres, aut in alio loco privationis, ut
meretur penam mortis, si fuerit factum in
rixa.

26 Occisor tenetur ad damna, & intereffus
inculpata tutela excefferit.

27 Interesse augmenti dotalis amittitur
uxori sua supervivere poterat, quantum ad
debitum non debetur.

28 *Interesse extrinsecum debetur hereditatem accipiente.*
Intellige ut locum habeat in interesse delati, &

29 *Intellige, ut locum esse
radicato, non autem in incerto, &c.* ; Qu

30 *Quæ damna hæredibus occisi adjudicanda sunt?*
Remissivè.

31 *Explicatur textus in Linde Neratius, ff. ad leg. Aquilam.*

Quod Gaspar ratione homicidii commissi in persona Iacobi pena mortis ordinaria puniri non possit, ex iis quæ in facto proponuntur, & quæ ex actis resultant, indubitatum existimavi.

1 Primò, quia regula generalis, & verissima est, quod homicidium ex rixa proveniens, pœna ordinaria puniri non potest: Peger. *decis.* 14. n. 15. Menoch. *de arbitrar. cas.* 362. n. 11. in fine, *vers. cum tamen in rixa hoc eveniret.* Farinac. *conf.* 100. n. 28.

2 Honded. *conf.* 99. num. 45. vol. 1. † ubi hoc maxime dicit locum habere, quando non constat quis ex duobus rixantibus fuerit aggressor: sequitur Guaz-
2 *den. de defens. reor. defens.* 29. cap. 4. num. 30. & ideo hoc casu imponendam esse pœnam relegationis, vel exilii ad quinquennium, tradit Ricc. *collect.* 1016. *vers. limita tamen.*

3 Ratio est, quia homicidium in rixa contingens non potest dici appensatè commissum: Surd. *conf.* 40. n. 28.

4 Quod autem homicidium de quo agitur, in puta rixa contigerit, clarè probatur ex facti serie: quia Gaspar obitum habens Jacobum, ab eo pecunias petiit, aut saltem insitit ut fierent insimul computa. Ex quo deventum fuit ad rixam inter ipsos. Et ideo cum nullus adesset tractatus precedens, nec propositum præambulum occidendi, homicidium dicitur commissum in rixa: ut per Gloss. & DD. in l. final. ff. ad leg. Corneliam de Sicariis. Bertazol. *conf. criminal.* 106. n. 5. lib. 1. Mascard. *de probat. conclus.* 1289. num. 2.

5 Hoc enim generale est, quod quando inter occidentem, & occisum præcessit aliqua realis, aut verbalis controuersia, ex qua incontinenti subsequutum fuit homicidium, illud dicitur in rixa commissum: Farinac. *conf.* 132. num. 6. Rixa siquidem definitur, ut sit duorum vel plurium contentio, quæ ex improviso procedit: Baiard. ad Clar. in §. homicidium, num. 124.

6 Et quamvis ex processu non constaret homicidium fuisse commissum in rixa, tamen Iudex in dubio tenetur judicare quod factum fuerit in rixa, & non animo deliberato, seu præmeditato: illa siquidem deliberatio consistit in facto, facta autem non præsumuntur; & ideo qui dicit homicidium factum fuisse animo præmeditato, tenetur illud probare: Surd. *d. conf.* 40. num. 17. Bertazol. *conf. crimin.* 85. num. 2. Bayard. ad Clarum *dicto §. homicidium*, num. 125. & quod rixa potius simplex, quam animi deliberatio præsumenda sit, tradit etiam Marc. Anton. *lib. 3. resolut.* 10. n. 4. † Vbi hoc maxime procedere asserit, quando inter rixam, & homicidium modicum tempus intercessit: & quod qualitas præmeditationis probanda sit per allegantem, tradit etiam Blanc. in *tratt. de iudic.* num. 54. Farinac. *de pœn. temperand. questione* 96. num. 75. vbi plures allegat.

8 Supradicta confirmantur ex eo, quod tota rixa, & controuersia superuenit in via, & loco publico, in quo multi aderant, seu adesse poterant ad impediendum homicidium, & separandos prædictos rixantes; si enim dictus Gaspar habuisset animum præmeditatum occidendi præfatum Iacobum, alium locum commodiorem quaesivisset, aut ipsum in loco suspecto insidiosè expectasset, prout facere solent illi, qui habent animum occidendi: & adeo

ex qualitate loci publici, & patentis excluditur animi deliberatio, & homicidii præmeditatio, ut considerat Bertazol. *dicto conf.* 85. n. 16. quem sequitur Mastrill. *decis.* 297. num. 56. Honded. *conf.* 99. n. 36. vol. 1.

9 Et cum nulla præcessisset inimicitia inter occidentem, & occisum, multò minus potest dici quod homicidium animo occidendi factum fuerit: Mastrill. *ibid.* num. 56. † Quamvis etiam, stante rixa, non esset attendenda inimicitia; cum rixa, & subitus impetus cadere possint etiam inter inimicos, ut notat *ibid.* Mastrill. n. 63.

11 Et clarum est, non adfuisse animum occidendi ex proposito, & dolo: quia quotiescumque tempus non patitur deliberandi consilium, tunc nunquam dicitur delictum commissum dolo, & ex proposito: Farinac. *de homicid. quest.* 125. num. 417. vbi quod in tam breuissimo tempore, nec olla fervens ab igne deposita quiescere potuisset; & ideo hoc casu non esse imponendam pœnam ordinariam tradunt unanimi consensu DD. superius allegati, & nominatim Merlin. *lib. 1. controvers. forens. cap.* 66. num. 17.

12 Quod ampliatur, ut procedat etiam si iracundia proveniret aliter, quam ex facto illius qui occisus fuerit, ut dicit Hippolyt. de Marfil. in *practic. crimin.* §. quoniam, num. 94. & 95. nam ut dicit Bossius in *titulo de homicid.* n. 60. difficilius est iram continere, quam miracula facere.

13 Excluditur etiam omninò animus occidendi, & deliberatio præcedens, ex eo quod tempore rixæ dictus Gaspar fugiebat, seu concitatis passibus ambulabat intra vicum: Jacobus ipsum insequeretur, & ipsi clamabat, non vis mihi solvere? Et sic cum Gaspar Jacobi præsentiam fugeret, & è conuerso dictus Jacobus illum insequeretur, constat euidenter quod dictus Gaspar non habebat animum occidendi: Mascard. *de probat. conclus.* 1250. num. 7. Menoch. *de arbitrar. q.* 363. num. 13. Riminald. *jun. consil.* 350. num. 29.

14 Quamvis autem præmissa sufficiant ad eximendum Gasparem à pœna mortis; tamen ut omnis tollatur occasio dubitandi, supponenda est generalis alia Regula; videlicet, quod quando aliquis fuit aggressor seu prouocator, & rixæ causam dedit, quamvis ille contra quem aggressio facta fuit, aggressorem occiderit, etiam excedendo moderamen inculpatæ tutelæ, quamvis occidens id dolo faciat, non tamen pœna mortis puniri debet, sed alia imponi potest pœna extraordinaria pro modo excessus, etiam si adfuisse dolus, & propositum ex parte occidentis: hæc est communis doctrina omnium in l. ut vim, ff. de iust. & iure: Añ. *conf.* 111. num. 8. & sequentib. vol. 2. inter consilia diuersor. dicens, quod licet prouocatio non excuset in totum, tamen facit ut pœna minuatur, cum difficile sit iustum dolorem temperare: Marfil. *conf.* 137. num. 25. & hanc communem esse, & veram sententiam testatur Fachineus *lib. 15. controvers. capit.* 32. Gail. *lib. 2. observat.* 100. n. 11. & 110. n. 15. & de pace publica, lib. 1. c. 16. n. 19.

15 Nam licet aliquando præsumatur animus occidendi inter rixantes, non tamen ex eo sequitur quod ille animus fuerit deliberatus & præmeditatus, ut testantur Surd. *dicto conf.* 40. num. 29. & Clar. in §. homicidium, num. 7. *versic. & ideo verum quidem est.*

16 Vnde bene prædicti Doctores concludunt non esse locum pœnæ ordinariæ, nisi constet de animo occidendi præmeditato: Boss. in *prax. tit. de homicid.* num. 91.

num. 91. his verbis: *dic quod punitur mitius, etiam si dolo commiserit.*

- 17 Quod autem dictus Iacobus fuerit aggressor, patet ex eo quod dictum Gasparem manibus apprehendit, ipsum pulsavit, illi mentitam dedit, & alapam; seu, ut loquuntur Itali, maxillatam: cum tamen ad hoc, ut quis dicatur aggressor, sufficiat sola verbalis iniuria per eum prolata; adeo ut si tunc occidatur, non sit locus poenae ordinariae, Gomel. lib. 3. *variis. resolut. c. 3. de homicid. n. 24. in fine, versic. Immo quod magis est.* Bertazol. *conf. 356. n. 2. Carrer. in prax. in tract. de homicid. versic. circa quartam: num. 11. Viu. opin. 189. num. 11. Galganet. in constit. Mediolan. in cap. homicidia, num. 802. atque ita iudicatum fuit apud Papon. lib. 22. tit. 5. arrest. 1. ubi quod debet reus relaxari, aut ad summum mitti in exilium, prout factum fuit per Senatum Burdegalem apud Boër. *decis. 179. & tradit Bertazol. conf. 434. n. 4. 5. & 6.**

- 18 Plus dicunt DD. quod si quis ambulans per Civitatem sospitet, & pede lapidem feriat, & ita provocatus nullis dictis verbis vulneret aliquem apud eum adstantem, quia foris de eo ridere cepit, non diceretur homicidium deliberatum, sed impetu quodam factum: unde talis sic delinquens mitius puniendus esset, etiam si modum defensionis excederet. Addunt ad Farinac. *conf. 67. lit. B.*

- 19 Immo, si occisus se preparat duntaxat ad dandam alapam seu maxillatam occisori, hoc sufficit ad excusandum occisorem à poena delicti ordinaria: ut testatur Barz. *decis. Bonon. 141. num. 13. vbi n. 20. testatur ex communi Doctorum sententia, tali casu occisorem non teneri aufugere: quod etiam voluit propter solum periculum offensae personalis, Bertrand. conf. 274. num. 7. vol. 1. prior. & n. 8. hoc ampliat, ut locum habeat, etiam si speraretur vicinos supervenire: quia per eos reparari non potest iniuria personalis.*

Et quod aggressus, si fugere potuit, & non fugit, imò & occidit aggressorem, non sit puniendus poena ordinaria, tradit Gomel. d. libro tertio, c. 3. num. 24.

- 20 In omnem eventum, pro maiori cautela adhibendum fuit iuramentum dicti Gasparis super aggressionem, quod probat maxime ad corroborandas alias probationes: Carrer. in *prax. crimin. tit. homicid. §. circa quartum, num. 73. vbi probat quod quando pro reo concurrunt praesumptiones aliquae, aggressio occisi, necnon animus non occidendi ex parte occidentis, probantur iuramento rei inquisiti de homicidio. Immo solam bonam famam inquisiti ad hoc sufficere voluit Iodoc. in *prax. rerum criminal. c. 76. n. 29. & post ipsos Farinac. de homicid. q. 125. n. 478.**

Nec praemissis obstat quod videatur praemeditatum homicidium, ex eo quod duae percussiones factae sunt.

- 21 Quia respondetur non esse hac in re attendendam vulnorum multitudinem, sed solum initium spectandum esse: nempe utrum ex inopinata rixa homicidium processerit, ad excusandum reum à poena mortis: Menoch. *de arbit. cas. 361. num. 33. Mascard. de probat. conclus. 98. n. 20. & 21.*

- 22 Secundo non obstat, quod animus praemeditatus videtur argui ex qualitate armorum, cum quibus vulnus fuit illatum.

Quia respondetur, imò totum è contra, non enim ense vel pugione, aut simili armorum genere usus est Gaspar, sed solo instrumento, quo ipse vii solebat, secumque deferre. Ex quo instrumenti genere,

& deferendi notoria consuetudine, excluditur praesumptio animi deliberati ad occidendum: Camillo Borel. *conf. 45. num. 20. Farinac. conf. 138. num. 3. vers. & quia delatio: & q. 52. num. 82. Mascard. de clus. 97. n. 5. Farinac. q. 126. n. 203.*

Denique quod etiam si huius rei defensio non esset planè probata, tamen quolibet semiplena probatio habetur pro plena, & sufficiens: Carrer. *conf. 2. num. 16. ubi dicit, quod dubia probatio sufficit, quando agitur de defensione rei: Nam conf. 412. num. 23. ubi quod in criminalibus, dum agitur de defensione rei, sufficit semiplena probatio: quod & voluit Horat. Luc. conf. 168. num. 17. libro primo, inter conf. criminal. decis. 179. numero decimo octavo, ubi id maxime procedit, vult, quando agitur de probanda exculpatione inquisiti.*

Concludendum igitur est, homicidium in hoc commissum calore iracundiae, & praecedente aggressionem vulnerati, & occisi, non esse poena ordinaria puniendum, sed mitiori, ut fuit iuratum comprobatum, & saepius iudicatum. Quam accedit decisio Gizarelli in fortioribus terminis, facta per Senatum Neapolitanum, ut per eundem *decis. 18. per totam, Mura decis. Sicil. 36. vbi loquitur de rixa commissa intra carceres, aut in alio loco privilegiato.*

Sed cum occidens etiam ad sui defensionem, & excedens moderamen inculpatae tutelae, teneatur ad damna, & interesse erga haeredes occisi, ut decisum testatur Thesaur. *in libro tertio, quaestione forensi 7.*

Ideo dubitatum ultimo loco fuit, utrum condempnatus ad damna, & interesse parus ratione homicidii, teneatur ad solutionem augmenti, seu vanae donationis in casum praedeceffus inter conjuges factae, quod mariti haeredes solvere videtur coacti sunt.

Respondendum existimo negativè, quia licet in delictis omne interesse etiam extrinsecum vertatur. Plot. *de in litem jurando, §. 10. num. 27. & sequenti* Rebuff. in *l. unica, C. de sentent. qua pro eo quod interest, prof. Fumens in tract. de eo quod interest, num. 5. & seqq. Bart. Alex. Castrensi. & Iason in l. munitio ff. de in litem jurando, §. 1. Tamen hoc intelligitur interesse radicato, & delato, veluti si servus fuerit, cui delata erat hereditas, tunc amissa hereditatis debetur domino. Ratio est, quia jus erat delatum, & licet ante additionem hereditatis per servum faciendam nondum esset acquisitum, erat tamen jus delatum, & ex spe probabili acquirendum: l. item Neratium, ff. ad leg. de acq. in copiose explicat Rebuff. in d. l. unica, C. de sentent. qua pro eo quod interest profertur.*

Sed quando lucrum potest evenire, aut potest non evenire, tunc non habetur illius augmenti ratio: leg. si ea lege 17. C. de usur. Aletand. *conf. 114. numero primo, libro tertio, Iason conf. 14. numero quinto, libro primo, Rot. Genes. de quarto & septimo, libro primo, Rot. Genes. de cessione 239. numero undecimo.* Quod autem in casu isto luctum non esset radicatum, patet, quia si ille occisus non fuisset, aequale erat viris & rebus, ille occisus non fuisset, aequale erat viris & rebus, propter dubium eventum, vixit, & ita, quae coniugis: ergo non debet haberi ratio illius interesse amissionis lucti dubii, & incerti, sed de qua probatur alia damna resarcienda sunt: de quibus loquitur *de homicid. quaestione 119. in fine, per n. 2. à numero 93. Ioseph. Ludovici. decisioe Ludo. numero trigesimo, Gomel. tomo tertio, cap. 1. n. 1.*

de homicid. num. 37. Roland. conf. 39. lib. 2. & alii passim.

31 Quamobrem consideravi quod in l. inde Nera-
tius, ff. ad leg. Aquiliam, duo casus diverſi propo-
nuntur. Primus in §. 1. illius legis, ubi casus propo-
nuntur, quod servus heres institutus occisus est
vivo testatore, & sic ante delatam hereditatem, ut
notat ibid. Accurs. in glossa, in verbo, occisus fuerit.
Secundus casus est in principio legis, ubi supponit-
ur, servum mortuum esse post delatam heredita-
tem, nondum tamen aditam, ut patet ex lectura
text. in §. illud, Instit. de lege Aquilia. Quando
hereditas est delata, nondum tamen adita, debetur
æstimatio servi: sed in casu nostro, lucrum aug-
menti dotalis nondum erat delatum tempore ho-
miciidii.

32 Quando autem jus nondum erat delatum, ut hic,
quia vxor adhuc vivebat, & vivit, & lucrum aug-
menti non debebatur nisi vxore præmoriēte, nulla
per consequens illius præſſi damni ratio habenda
est. Quia aut petitur ex persona defuncti, & hoc
non; cum in eo nunquam jus habuerit: Aut ex
persona heredis, & hoc etiam dici non potest; nam
ut dicit Author Græcus apud Cuiac. lib. 27. observ.
cap. 12. si querantur heredes de occiso, audiunt; si
occisus non fuisset, vos nequaquam ad hereditatem vo-
caremini. Potius enim gratulantur ei, qui homi-
nem occidit; si enim non occidisset, non ipsi, sed
defunctus hæc habiturus fuisset. Ita Cuiacius loco
citato, per illum textum, qui videtur singularis.

Quidquid sit, lucrum augmenti quod debet solui
vxori, est merè eventuale, & dependens ex casu in-
certo; idèd non soluendum, ut supra dictum est,
n. 30. nam cum mors mariti aliunde procedere pos-
set, homicidium non est causa adequata illius lucri.

CAPUT CLXXII.

Sententia utrū mixturam, vel complica-
tionem contineat, attendenda sunt verba
dispositiva sententiæ. Donatarius qui ha-
bet clausulam Constituti, manutenendus
est adversus heredes, aut alios poste-
riores donatarios. Nullitatis cognitio
quando impediatur executionem iudicii
possessorii. Exceptio anterioritatis quo-
modo obſtet, aliis concurrentibus, in
remediis possessorii. Qui passus est pe-
titorium probari, sibi præjudicat in pos-
sessorio.

S V M M A R I V M.

- 1 Quando dubitatur utrū sententia, à qua fuit ap-
pellatum, contineat mixturam, attendenda sunt
solum verba sententiæ.
- 2 Similiter quando dubitatur utrū sententia conti-
neat complicationem, ad effectum admittendi ap-
pellationem suspensivam.
- 3 Complicatio non desumitur ex verbis narrativis
sententiæ, sed solum attendenda sunt dispo-
sitiva.
- 4 Donatarius cum clausula Constituti, præferendus
est heredi, qui non dicitur habere cum eo parem
titulum, ad effectum possessorii.
- 5 Quando in eadem sententia iudex teneatur pro-
Sanlegentii quæst. & resol. civil. T. II. P. II.

videre pluribus donatariis concurrentibus, & è
contra quando non teneatur.

- 6 Quando adversus donatarium qui possessionem ob-
tinuit alii contrarii concurrunt per viam excep-
tionis, iudex non debet expressam de illis in sen-
tentia facere mentionem.
- 7 Si primus donatarius agat, & sit manutentus in
possessione, comparentibus aliis donatariis, ex
actore sit reus, & alii debent intentare iudicium
petitorium.
- 8 Quando quis solam possessionem instrumentalem
adeptus est, ille qui convenitur post illam sic
adeptam, interim manutentendus est, non obstante
productione alterius tituli si tempore immisionis
nihil fuit oppositum.
- 9 Qui non possidet, non est citandus tempore im-
missionis.
- 10 Quando exceptio petitorii fuit admissa in iudicio
possessorio, cum tamen admitti non debuisset,
imputandum est illi qui non contradixit.
- 11 Possessores donatarii non possunt intentare remedia
possessoria contra primum, quia illorum author
eccidit à possessione facto suo.
- 12 Nullitas per viam exceptionis opposita non impe-
dit executionem sententiæ super iudicio posses-
sorio.
- 13 Nullitas proveniens ex defectu solemnitatis Statu-
ti, dicitur requirere altiore indagationem.
- 14 Sententia super alimentis mandatur executioni,
non obstante appellatione, quamvis incidenter
cognitum fuerit de filiatione.
- 15 Exceptio anterioritatis repellit omnes alias in iudi-
ciis possessorii.
- 16 Quando Constitutum appositum est in donatione,
donatarius adversus omnes posteriora iura ha-
bentes manutentendus est.
- 17 Ex statuto Avenionensi, sententia debet executioni
demandari, quando lata fuit in favorem instru-
menti publici.

Dubia proposita adversus quendam donatarium
ad duo præcipue capita reducuntur. Primò,
quod sententia lata in possessorio, videtur conti-
nere mixturam, propter quæſtionem nullitatis do-
nationis factæ in favorem ipsius, de qua tractatum
fuit in causa. Secundò, propter concursum tituli
paris, nempe alterius donationis, quavis posterioris.

Quibus tamen non obstantibus, sententia man-
dari debet executioni, & procedendum in causa ci-
tra retardationem illius. Nam quod ad mixturam
attinet, attendenda sunt verba sententiæ, quæ si
non contineant decisionem nullitatis expressam,
sed tamen tacitam, tunc non dicitur iudicium mix-
tum, sed conceditur executio, non obstante appel-
latione: Rot. divers. decis. 263. num. 1. & 2. part. 1.
ubi dicitur hoc procedere, etiam si in decursu causæ
fuerit plenè cognitum de nullitate: Seraphin.
decis. 603. n. 1. Rot. apud Post. decis. 221. n. 5. & 6.

Et quod dictum est de mixtura, eodem modo
procedit in complicatione causæ appellabilis cum
inappellabili, quæ non nocet executioni, nec illam
impedit, nisi expressè fuerit facta illius mentio in
sententia: ¶ & non sufficit quod id factum fuerit
in narrativa sententiæ, sed necesse est quod mix-
tura, vel complicatio sit in parte dispositiva: Add.
ad Ludovici. decis. 23. n. 6.

Quod autem sententia, de qua agitur, non conti-
neat mixturam, patet: quia cum actum fuisset vigore
contractus continentis clausulam Constituti pro
manutentione, & quatenus opus est, immisione in
possessio